

Begrotingsbehandeling BZK – oktober 2022

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) is blij met het extra geld voor het Nationaal Isolatieprogramma. Dat is hard nodig. Het is duidelijker dan ooit hoe dringend we naar een duurzaam, onafhankelijk en betaalbaar energiesysteem moeten. Daarin gebeurt veel. Tegelijkertijd heeft Nederland in 2030 nog zo'n 10 tot 20 procent te veel uitstoot volgens de raming van PBL. Het is daarom essentieel om fors energie te besparen en aardgas te vervangen voor hernieuwbare energie in de gebouwde omgeving. Dit zorgt voor een lagere energierekening en veel extra klimaatwinst. Zie [onze uitgebreide reactie](#) op onze website. Richting de begrotingsbehandeling en het Wetgevingsoverleg Wonen en Ruimte geven we graag onderstaande aandachtspunten en suggesties mee.

Fixteams voor kleine én toekomstige grote maatregelen

Het groeiend aantal huishoudens met energiearmoede vraagt om een brede c.q. landelijke inzet van fixteams. De NVDE is verheugd dat initiatieven om de inzet van fixteams en adviseurs flink én snel op te schalen worden ondersteund door het Rijk en (energie)bedrijven. Zo gaat onder andere de [Amsterdamse FIXbrigade in heel Nederland woningen tocht-dicht maken met behulp van een fonds](#). De [motie Thijssen en Bromet](#) verzoekt de regering om nog dit jaar ervoor te zorgen dat op grote schaal FIX-IT-achtige isolatieteams langs de deuren gaan waar de nood het hoogst is. **De NVDE is blij dat er veel aandacht en tractie op de (grootschalige) inzet van adviseurs en fixers zit, en vraagt tegelijkertijd aandacht voor de uitstekende koppelkans om ook toekomstige, grote(re) verduurzamingsmaatregelen binnen deze woningen mogelijk te maken.**

Behoud het momentum en dus de subsidiepot gevuld

Als gevolg van de hoge energieprijzen zijn veel mensen bezig met de verduurzaming van hun woning. Met het massaal aanspreken van de ISDE-subsidiepot dreigt deze met €30 tot €60 miljoen te worden overschreden. Minister Jetten geeft in beantwoording op de [Kamervragen](#) van het lid Erkens (VVD) aan dat een dergelijke grote overschrijding als ongewenst wordt geacht en dat hij in de komende periode zal monitoren en de mogelijkheden beziet om het budget te verhogen. Met eenzelfde blik moet naar stimulering van verduurzaming in het MKB gekeken worden. **De NVDE benadrukt de noodzaak voor het behouden van een gevulde subsidiepot om een stop-&-go effect te voorkomen en de investeringszekerheid voor huishoudens te waarborgen. Daarom is nu al snelle duidelijkheid en zekerheid voor huishoudens en daarnaast ook het MKB nodig.**

Bereid normering en financiering voor

De transitieopgave waarvoor we staan en de urgente situatie die de noodzaak tot verduurzaming verder aanwakkert, vraagt om 'alles uit de kast' te halen en een breed instrumentarium te gebruiken. Normeren geeft duidelijkheid en zekerheid richting consument én markt. Financierings- en subsidieregelingen zijn daartoe (een van) de randvoorwaarden om te kunnen normeren. De NVDE heeft hiervoor eerder in de [inbreng richting het commissiedebat Klimaatakkoord Gebouwde Omgeving op 15 september jl.](#) suggesties gedaan, waaronder uitgebreid voor de [normering gericht op \(hybride\) warmte-installaties](#).

- Iedere woningeigenaar moet in de gelegenheid worden gesteld om te kunnen verduurzamen. Op dit moment groeit het aantal huishoudens die de energierekening niet meer kunnen betalen en in de problemen komen. Het prijsplafond biedt daarvoor op korte termijn perspectief. Echter, de langdurige oplossing ligt in het verduurzamen van de woning. Met de hoge energieprijzen en inflatie hebben deze huishoudens vaak geen of weinig spaargeld. **Al eerder pleitte NVDE voor onder andere het verruimen van de inkomensgrens voor de 0% rentelening vanuit het Warmtefonds.** De NVDE is daarom blij met de [motie de Groot c.s.](#) (32813-1102), die oproept om te onderzoeken tot welke inkomensgrens het rentenultarief in het Nationaal Warmtefonds zou moeten worden verhoogd.
- Alle vormen van financiering zijn nodig in de verduurzamingsopgave voor woningeigenaren. Een breed instrumentarium met diverse 'smaken' maakt het mogelijk om voor iedere bewoner verduurzamen mogelijk te maken, zoals (ook) mensen met een leenaversie. **De gebouwgebonden financiering is en blijft een goede aanvulling op het bestaande instrumentarium.**
- Een [studie van CE Delft](#) laat zien dat met zeer hoge energieprijzen, de belastingverschuivingen, en bestaand en voorgenomen beleid, de terugverdientijden voor verschillende maatregelen zoals de (hybride) warmtepomp en zonneboiler maar ook isolatie, significant lager zijn en ver beneden de levensduur van de maatregel ligt; één van de basisvoorwaarden voor normering. Samen met (onder andere) bovenstaande randvoorwaarden is normeren op de energieprestatie van de koopwoning een logische vervolgstap. **Derhalve pleit de NVDE voor het (laagdrempelig) normeren van de energieprestatie van de woning door differentiatie in de hypotheekleenruimte naar de (integrale) energieprestatie van de woning.** Zo kunnen huishoudens meer lenen bij aankoop van een energiezuinige(re) woning of als ze dat geld gebruiken voor het verduurzamen van hun (nieuwe) woning.

De noodzakelijke versnelling en ruimtelijke inpassing van duurzame energie en energie-infrastructuur

Met een Minister voor Ruimtelijke Ordening staat het ruimtelijke orderingsvraagstuk opnieuw op de agenda. Om de Klimaatdoelen in het vizier te houden is het essentieel dat de randvoorwaarden voor de energietransitie geborgd zijn, zoals de ruimtelijke inpassing, kortere doorlooptijden, voldoende vakmensen en het versterken, verslimmen en versnellen van de energie-infrastructuur. Eerder, richting het [commissiedebat Ruimtelijke Ordening op 14 september jl.](#) en het [commissiedebat Elektriciteitsnet, energie-infrastructuur & RES op 28 september jl.](#) gaf de NVDE al een aantal aandachtspunten mee. Hieronder de relevante (hoofd)punten:

- De realisatie van grote projecten in de energietransitie duurt veelal 8 tot 10 jaar. **Richt daarom een Landelijk Ambtelijk Expertteam Ruimtelijke Procedures in en zorg voor extra ambtelijke capaciteit.** Dat team kan op aanvraag bijspringen bij complexe cases en op deze manier flexibel uitvoeringscapaciteit en expertise toevoegen indien gewenst voor decentrale overheden om mee te helpen te versnellen.
- **Richt binnen het juridische apparaat een expertpool van juristen en rechters op, stel hiervoor budget beschikbaar en zorg voor voldoende capaciteit.** Deze kunnen sneller eventuele bezwaren ten aanzien van vergunningverlening in behandeling nemen, zonder dat er voor elke zaak een lang ‘inleestraject’ vereist is.
- **Organiseer landelijk de financiering voor maatschappelijk wenselijke keuzes.** Zorg ervoor dat uiterlijk 1 januari 2023 de SDE++ hierop is aangepast en er een landelijk kwaliteitsbudget is, conform [Eindadvies SDE & Maatschappelijke Kosten](#). Hiervoor ligt een mooie link tussen het kwaliteitsbudget en de doelstellingen van de NOVI (vanuit de Omgevingswet). Ook het dekken van hogere onrendabele toppen voor multifunctionele grondgebonden zonneparken dient in dit kader een plek te krijgen.

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De activiteiten bij meer dan 6000 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim €41 miljard en meer dan 250.000 werknemers.